

25.11.2015

Sj/23

§ 320

Den av ledamoten Sanna Vesikansa väckta motionen om utnyttjande av idrottsplatser för rastverksamhet

HEL 2015-007313 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag anse den av ledamoten Sanna Vesikansa väckta motionen vara slutligt behandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att stadsstyrelsen utreder hur hörandet av unga i frågor som angår dem kan förbättras, t.ex. genom att begära utlåtande av Krut i ungdomsfrågor som behandlas av olika nämnder. (Sanna Vesikansa)

Behandling

Efter att ha förklarat diskussionen avslutad anförde ordföranden såsom redogörelse att ledamoten Sanna Vesikansa understödd av ledamoten Sami Muttilainen under diskussionen hade föreslagit följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att stadsstyrelsen utreder hur hörandet av unga i frågor som angår dem kan förbättras, t.ex. genom att begära utlåtande av Krut i ungdomsfrågor som behandlas av olika nämnder.

Redogörelsen befanns vara riktig.

På förslag av ordföranden godkände stadsfullmäktige först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

4 omröstningen

Ordföranden framställde och fullmäktige godkände följande omröstningsproposition: Den som godkänner ledamoten Sanna Vesikansas förslag till hemställningskläm röstar ja; den som motsätter sig klämman röstar nej.

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att stadsstyrelsen utreder hur hörandet av unga i frågor som angår dem kan förbättras, t.ex. genom

att begära utlåtande av Krut i ungdomsfrågor som behandlas av olika nämnder.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 54

Zahra Abdulla, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Yrjö Hakanen, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Emma Kari, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Tuuli Koussa, Harri Lindell, Jape Lovén, Hannele Luukkainen, Petra Malin, Silvia Modig, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Sari Mäkimattila, Lasse Männistö, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Sirpa Puhakka, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Jukka Relander, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Päivi Storgård, Leo Stranius, Johanna Sumuvuori, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuure, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ville Ylikahri

Nej-röster: 1

Wille Rydman

Blanka: 23

Hennariikka Andersson, Sirpa Asko-Seljavaara, Gunvor Brettschneider, Matti Enroth, Fatbardhe Hetemaj, Nuutti Hyttinen, Arja Karhuvaara, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Maria Landén, Pekka Majuri, Matti Niiranen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Ulla-Marja Urho

Frånvarande: 7

Juha Hakola, Eero Heinäluoma, Minerva Krohn, Otto Lehtipuu, Jan D Oker-Blom, Osku Pajamäki, Nasima Razmyar

Stadsfullmäktige hade godkänt ledamoten Sanna Vesikansas förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sanna Vesikansan aloite

Sökande av ändring

Postadress
PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

25.11.2015

Sj/23

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Sanna Vesikansa och 16 andra ledamöter föreslår i sin motion att utbildningsverket ska utreda:

- om alla elever i grundskolorna i Helsingfors har möjlighet att på rasterna motionera på en idrottsplan i sådana fall att planen ligger intill skolan och eleverna inte behöver till exempel korsa en farlig gata för att komma till den
- vilka faktorer som hindrar att öka möjligheterna till frivillig motion på rasterna och vad som ska göras för att avlägsna dessa hinder
- på vilka andra sätt som är tilltalande för barnen och ungdomarna själva man kan öka möjligheterna till motion på rasterna, och på vilka sätt barn och ungas åsikter beaktas i utvecklingen av rastverksamheten i skolorna.

Enligt 22 § 2 mom. i arbetsordningen för stadsfullmäktige ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Utbildningsverket har konstaterat i sitt utlåtande med anledning av motionen att skolorna har flexibla strukturer och praxis som möjliggör mångsidig motion i enlighet med stadens nya läroplan. Skolans verksamhetskultur byggs upp utifrån de gemensamma värdena, gemenskapsstrukturerna, verksamheten och praxisen.

Utvecklingen av rastverksamheten är en av åtgärderna i stadens program för grundskolorna, Skolan i rörelse. Skolgårdarna görs mer funktionella genom ombyggnad och inom ramen för olika förortsprojekt.

Skolorna har sina egna verksamhetsprinciper om hur verksamhetsmiljön utanför skolgården utnyttjas. Principerna har utarbetats i samarbete med eleverna och med beaktande av säkerhetsfaktorerna och övervakningen. Även eventuella näridrottsplatser vid skolan har beaktats i principerna. Rastverksamheten utvecklas elevcentrerat med hänsyn till de olika åldersklasserna.

Näridrottsplatser och idrottsplaner utnyttjas i varierande grad för motion under rasterna och lektionerna. Om skolan utnyttjar en näraliggande

idrottsplan under lektionerna, har skolan oftast som praxis att de äldre eleverna i skolan får röra sig i områdena enligt överenskommelse.

Utbildningsnämnden har konstaterat i sitt utlåtande att alla näridrottsplatser inte kan tas i bruk för rastverksamhet för eleverna även om näridrottsplatsen ligger vid skolan på ett tryggt avstånd. Näridrottsplatserna är inte i skolvärdens förvaltning, och man ska först bedöma och kontrollera om de är lämpliga för eleverna att utnyttja under skoldagen. En annan sak som skolan ska bedöma är hur den ska säkerställa en vuxen människas närvaro och övervakningen. Förutsättningarna för övervakningen och säkerheten går igenom under rektorns ledning, och det är bra att inkludera alla elever och vuxna i skolan i att göra upp spelreglerna. Det hör till helsingforsskolornas verksamhetskultur att utnyttja möjligheterna i omgivningen och sakkunskapen hos utomstående aktörer, vilket förstärker att verksamhetskulturen speciellt i årskurserna 7–9 i grundskolan utvecklas i en mer elevcentrerad och elevaktiverande riktning.

Åtgärder som kan vidtas för att aktivera elever på rasterna är bl.a. att utbilda rastlekledare och kontinuerligt ordna Rastis-utbildningar. Lärarens uppgift på rasterna är att uppmuntra eleverna att röra på sig, inte instruera dem. De elever som är rastlekledare kan ansvara för de instruerade funktionerna periodvis.

Att klara spelregler sätts upp till exempel för användning och lån av utrustning och för rastverksamheten inomhus skapar kontinuitet och förstärker gemenskapsandan mellan personalen och eleverna. Man tar hand om de praktiska arrangemangen kring ett låneställe för rastutrustning tillsammans med eleverna. Den allt mer utvecklade spelifieringen och de teknologiska dimensionerna, såsom mobilapplikationer och spelmattor, ger motionen en rolig aspekt och ökar därigenom bl.a. motivationen hos eleverna.

Långa raster i läsordningen gör det möjligt att ordna gemensamma turneringar, klubbar och jippon för hela skolan både inne i skollokalerna och på skolgården. Det är viktigt att inkludera eleverna från all början och utvidga skolans samarbetsnätverk till stadens andra förvaltningar och aktörer i området.

Diskussionen om utvecklingen av rastverksamheten pågår i stadens nätverk inom ramen för projektet Skolan i rörelse och vid de områdesvisa rektorsmötena. Helsingfors deltar aktivt i det riksomfattande arbetet på att utveckla programmet Skolan i rörelse. Målet är att stadens alla finska grundskolor och en betydligt stor del av de svenska grundskolorna ska ha registrerat sig som Skolor i rörelse år 2016.

25.11.2015

Sj/23

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sanna Vesikansan aloite

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.11.2015 § 1060

HEL 2015-007313 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Sanna Vesikansan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Opetuslautakunta 15.09.2015 § 169

HEL 2015-007313 T 00 00 03

Lausunto

Opetuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin uuden opetussuunnitelman mukaisesti koulujen rakenteet ja käytännöt ovat joustavia ja mahdollistavat monipuolisen liikunnan. Koulun toimintakulttuuri muodostuu jaettujen arvojen, yhteisöllisten rakenteiden, toiminnan ja käytäntöjen pohjalta. Koulupihaa laajemman toimintaympäristön käytöstä on koulukohtaiset toimintaperiaatteet, jotka on tehty yhdessä oppilaiden kanssa turvallisuustekijät ja valvonta huomioiden. Tällöin on otettu huomioon myös lähitöllä mahdollisesti sijaitseva lähiliikuntapaikka ja kenttä. Välituntitoimintaa kehitetään

oppilaslähtöisesti ikäluokat huomioiden sekä rohkaistaan toiminnallisuuteen aktivoivien oppimisympäristöjen kehittämiseen.

Liikkuminen ja muu toiminnallisuus ovat luonteva osa jokaista koulupäivää. Koulun lähiympäristö ja Helsinki kaupunkina ovat monien mahdollisuuksien oppimisympäristöjä. Koulujen toimintakulttuuri syntyy niistä yhteisön käytännöistä, arvoista, asenteista ja tavoista, joita yhdessä kaikki koulu yhteisössä olevat toteuttavat.

Välituntitoiminnan kehittäminen on yksi toimenpideporras Helsingin kaupungin peruskoulujen Liikkuva koulu -ohjelman kolmesta toimenpideportaasta. Lähiliikuntapaikkoja ja kenttiä hyödynnetään välituntiliikuntaan ja oppitunneilla vaihtelevasti. Jos koulu hyödyntää lähikenttää oppitunneilla, on useimmiten käytäntönä, että koulun vanhemmat oppilaat saavat välitunnilla ulkoilla alueella sovitusti. Oppitunneilla koulun ulkopuolisten alueiden käytöstä on useita toimivia ratkaisuja ja silloin valvonnasta vastaavat opettajat.

Vaikka lähiliikuntapaikka sijaitsee koulun vieressä turvallisen matkan päässä, ei kaikkia lähiliikuntapaikkoja voi suunnittelemaan ottaa oppilaiden välituntikäyttöön. Koska alue ei ole kouluisännän hallinnoimaa aluetta, sen siisteys ja sopivuus oppilaiden koulupäivän aikaiseen käyttöön täytyy ensin arvioida ja tarkistaa. Toinen koulun arvioitava asia on, miten aikuisen läsnäolo ja valvonnan toteutuminen varmistetaan. Rehtorin johdolla mietitään valvonnan edellytykset ja turvallisuuden toteutuminen. Pelisääntöjen ja toimintaperiaatteiden rakentamiseen on hyvä saada mukaan kaikki koulun oppilaat ja aikuiset. Helsingin koulujen toimintakulttuuriin kuuluu, että ympäristön tuomia mahdollisuuksia ja koulun ulkopuolisten toimijoiden asiantuntijuutta hyödynnetään, mikä varsinkin yläkouluissa vahvistaa toimintakulttuurin kehittymistä oppilaslähtöisempään ja oppilaita aktivoivampaan suuntaan.

Välituntitoimintaa aktivoivia toimenpiteitä ovat mm. välituntileikittäjät ja jatkuvat välkäräkoulutukset. Välitunneilla olevan opettajan rooli on kannustaa liikkumaan, ei ohjata. Oppilasliikuttajat voivat kausiluontoisesti vastata ohjatuista toiminnoista.

Lisäksi selkeiden pelisääntöjen luominen esimerkiksi välineiden käytöstä ja niiden lainaamisesta sekä sisävälituntien toiminnasta tuo jatkuvuutta ja vahvistaa yhteishenkeä henkilökunnan ja oppilaiden välillä. Välituntilainaanon toiminnan käytännön järjestelyjä voidaan tehdä yhdessä oppilaiden kanssa. Jatkuvasti kehittyvä pelillisuus ja teknologian tuomat ulottuvuudet, kuten mobiilisovellukset ja pelimatot tuovat liikuntaan hauskuutta ja lisäävät mm. sitä kautta oppilaiden motivaatiota.

25.11.2015

Sj/23

Pitkien välituntien rakentaminen lukujärjestykseen mahdollistaa koko kouluyhteisön yhteisten turnausten, kerhojen ja tempausten toteuttamisen niin sisätiloissa kuin koulun pihalla. Tärkeää on osallistaa oppilaat alusta lähtien mukaan ja laajentaa koulun yhteisöverkosta koskemaan muita hallintokuntia ja alueen toimijoita.

Koulupihojen toiminnallisuutta ja aktivoimista kehitetään koulujen pihojen perusparannusten ja erilaisten lähiöprojektien yhteydessä.

Edellä kuvatuista asioista käydään jatkuvaa kehittämiskeskustelua kaupungin Liikkuva koulu -verkostoissa ja alueellisissa rehtoritapaamisissa. Helsinki on aktiivisesti mukana Liikkuva koulu -ohjelman valtakunnallisessa kehittämistyössä.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Leena Palve-Kaunisto, erityissuunnittelija, puhelin: 310 86809
leena.palve(a)hel.fi